

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 20. Sinensis Imperatoris obitus, ac Religionis status sub ejus successore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

Sæc. XVIII
A. C. 1735

huc supererat P. Lizardius Vir Apostolicus; hunc ergo manibus pedibusque ligatum per integram leucam extra Coloniam raptant, rupi vicinæ appendunt, sagittis confodiunt, ac demum ejus corpus in frustra conscissum sacrilega ingluvie devorant. Ast horum Martyrum Sanguis, Christianorum erat seminarium; eodem enim adhuc anno P. Fouquei Missionarii Zoulo Guyonæ Palicuri incolæ fidem Catholicam magno numero profitebantur.

§. XX.

Sinensis Imperatoris obitus, ac Religionis Status sub ejus Successore.

Præter hæc controversias inter Missionarios agitatae ac Religionis Catholicæ incremento multum nocivæ extremum illius excidium promovebant odio & invidia Mandarinorum; Hi enim sparsis in Catholicos calumniis, falsoque impactis criminibus Imperatoris animum tantopere exasperabant, ut aliunde juratus Christianæ Religionis Hostis, omnibus Viris Apostolicis ex universo Imperio depulsis desertos Christianos vario tormentorum genere exterminare decerneret: pauci erant, qui

qui in fide constantes, cum tormentorum vi succumbere vererentur, ad abstrusissimas alpes & montes confugere poterant, ceteris nullo alio solatio relicto, nisi ut constantiæ suæ præmium per martyrii gloriam in cœlis expectarent, ac a Missionariis clam Macao in Chinam redeuntibus in fide & Sacramentorum usu quandoquæ corroborarentur. His tot calamitatibus superventuri leniminis spes affulgere videbatur, dum Imperator Juntschin seu ut alii scribunt, Yon Techim nocte, quæ septimam ab octava Octobris diem intersecat, anno ætatis suæ quinquagesimo tertio, & regiminis decimo tertio sævire simul & vivere desit: Erat quidem Princeps artium gubernandi minime ignarus, totoque Regiminis sui tempore publicæ rei curis assidue, gnæviterque intentus, Religionem tamen Christianam acriter & constanter infectabatur: Successerat defuncto ex ultima Patris sui voluntate Kien-lung quartus ejusdem Filius, qui Patre suo natura mitior, mox sese erga Europæos magis humanum exhibuit; jam dudum enim cum quodam Laico Fratre Josepho Castiglione Pictore familiariter agebat, ab eoque pingendi artem, qua summopere delectabatur, didicerat: sub primis etiam Imperii sui auspiciis

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

Hist. Eccles. Tom. LXXV. G Jo-

Sec. XVIII. Josephum ex Regia Familia Principem
A. C. 1735. Religioni Catholicæ addictissimum
summis Regni negotiis officiisque
movit: pariter a novis Missionariis
Europa adventantibus munera recep
allata gratanter acceptavit, eisq
Sinica reddidit: Hoc singularis ben
volentiaë signum brevi exceptit in
spectata prorsus gratia, qua Missio
riis Domos & Collegia, e quibus
puli fuerant, restitui jussit, eisq
misit, ut Missionarii Pekinenses Te
pla antehac Cantone & alibi posse
denuo aperirent, legem Christianam
palam prædicarent, atque in labor
Evangelici subsidium tot Viros Aposto
licos, quot necessarios fore censeret
Macao in Regnum advocarent: In
per etiam quosdam Regni Proceres
Tunkingi castigari præcepit, eoq
Christianos regnante Imperatore
functo, tam inhumane vexasse
Opportune quoque advenerant
Missionarii in Astronomicis & Math
maticis scientiis apprime instructi, qu
novus Imperator, utpote scientiarum
artiumque cultor & fautor eximia
singulari benevolentia exceptit. Qu
niam vero nondum Patris sui decre
contra Catholicos promulgata revoca
set, Mandarinum, quos Imperator
Clementia male habuit, Christianos
om

omni injuria atrociter infectari decre-
 vere, ac conjuratione inter se facta,
 contra Christianam Religionem ejus-
 que sectatores libellum supplicem in
 Catholicos, eorumque sacra iniquissi-
 mum, falsisque accusationibus & ca-
 lumniis refertissimum obtulere, non si-
 ne maximo rei Christianæ damno; Ju-
 venis enim Princeps vix viginti quin-
 que annos natus, cum Mandarinorum
 violentiæ malisque artibus resistere aut
 non posset, aut non vellet, eorum su-
 furris faciles nimium aures adhibuit,
 Patrisque sui vestigiis inhærens, Re-
 ligionis exercitium denuo inhibuit.
 Enimvero Missionarii inique sibi impa-
 ctas calumnias meridiana luce clarius
 refellebant, nullus tamen erat ad Im-
 peratorem accessus, nec quisquam sup-
 plicem illorum libellum eidem offerre
 audebat: Spes unica eis erat re-
 posita in præfato Pictore, qui solus
 Imperatorem adire permissus, eidem
 scriptum hoc obtulit, quo recepto le-
 ctoque Princeps respondit, se non Si-
 nensibus, sed Tartaris duntaxat mili-
 tibus suis Europæorum Religionem in-
 terdixisse. Hac spe ac benevolentia
 freti Missionarii primum Pekini cultum
 publicum restaurarunt, non nisi tamen
 cum magna circumspectione, ne id,
 quod maxime loco gratiæ haberi de-
 buit,

Sæc. XVIII.
 A. C. 1735.

Sæc. XVIII.

A. C. 1735.

buit, aut intempestiva libertate, aut Mandarinorum æmulatione atque invidia denuo penitus amitteretur; dissimulabatur tamen, ut festivis diebus in tribus præcipuis Ecclesiis plusquam novem Catholicorum millia concurrerent; sensim quoque Missionarii, qui de die in naviculis aut latebris hærebant absconditi, nocte mutato tamen habitu caute prodibant, ut captivis Christianis sacræ doctrinæ pabulo succurrerent. Insuper Imperator Principes Sunicos, quos ejus Pater dignitatibus, & opibus spoliatos Furdam in exilium detruferat, ac in carceribus & vinculis dire vexaverat, libertati pristinæ restituit, eorum tamen bonis & dignitatibus exutos reliquit: quapropter omnium rerum inopes miseram Pekini vitam agere coacti, id unicum solatii habebant, quod eis non deessent Sacerdotes, a quibus opportunius Sacramenta recipere, & ad Religionis suæ exercitia incumbere possent. Porro his initiis Religio Catholica saltem Pekini reflorescere videbatur, brevi tamen uberioris incrementi spes concepta evanuit; cum enim Imperator aliundè inconstantis, levisque animi Juvenis, voluptatum illecebris, mollisque vitæ commodis ac vanitatibus liberalius indulgeret, sepositis Imperii curis se
Regni

Regni Primoribus, quos ei Pater com-
mendaverat, totum permisit. Hi au-
tem a Mandarinis stimulati, confirma-
tis Juntschii decretis in Christianorum
excidium latis, eosdem in variis Pro-
vinciis crudelem in modum perseque-
bantur.

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

§. XXI.

*Wormatiensis contentio de quadam
diruta Catholicorum Ecclesia.*

Jam a tempore memoriam hominum
excedente Wormatienses Canonici
ad S. Andream Parochialem Ecclesiam
ad S. Magnum possederant; illam ta-
men iniquo illo tempore, quo sua Ca-
tholicis eripiendi cupiditas erat novi
Evangelii tessera, Wormatienses Lu-
therani ab anno Christi millesimo quin-
gentesimo vigesimo sexto sibi vendica-
runt. Reclamabant quidem continuo
acriterque Canonici, jusque suum
contra apertam vim quantis viribus
possent, tuebantur, operam tamen lude-
bant; quippe Lutherani fautorum po-
tentia elati tunc non justitiæ leges, sed
suam duntaxat sequebantur conscien-
tiam, quam tamen juxta proprium
arbitrium & commodum plerumque
metiri solebant: hanc ergo Ecclesiam
sibi solis attribuunt, possident, ibi suæ